

A KÚRIA
mint felülvizsgálati bíróság

Pfv.VII.20.194/2012/6. szám

A Kúria a dr. Káldor Attila Zsombor jogtanácsos által képviselt **S. Korlátolt Felelősségű Társaság** felperesnek a dr. Baranovszky György elnök által képviselt **B.** alperes ellen, ajánlás hatályon kívül helyezése iránt a Fővárosi Bíróságon 29.P.25.447/2010. számon indított perében a Fővárosi Ítéltábla 4.Pf.21.168/2011/3. számú jogerős ítélete ellen a felperes által benyújtott felülvizsgálati kérelem alapján indult felülvizsgálati eljárásban meghozta a következő

í t é l e t e t :

A Kúria a jogerős ítéletet hatályában fenntartja.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg az alperesnek 15 napon belül 15.000 (tizenötezer) Ft felülvizsgálati perköltséget.

Ez ellen az ítélet ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

I n d o k o l á s :

A perben nem álló fogyasztó 2009. augusztus 14-én 2 db, a felperes által forgalmazott Karancs típusú elektromos tűzhelyet vásárolt, összesen 79.980 Ft-ért. A tűzhelyek üzembe helyezését a fogyasztó által felkért egyéni vállalkozó végezte.

2010. január 25-én az egyik tűzhely meghibásodott. A fogyasztó kérte a felperestől a termék kijavítását. A felperes a javítást visszautasította azzal, hogy a terméket nem az általa kijelölt szakszerviz helyezte üzembe, annak ellenére, hogy a vásárlás helyén felállított táblákon, illetve a használati utasításban is felhívták a figyelmet arra, hogy a szakszervizzel való beköttetés a jótállási igény érvényesítésének feltétele.

A fogyasztó békéltető testületi eljárást kezdeményezett a felperessel szemben, melynek lefolytatását követően a BBT/0395/2010. számú eljárásban az alperes az alábbi ajánlást tette:

„A vállalkozás az írásba foglalt ajánlás kézhezvételétől számított 15 napon belül javítsa meg, vagy cserélje ki a fogyasztó Karancs tűzhelyét; amennyiben ezekre nem képes, fizesse vissza annak 39.990 forintos vételárát...”.

Az alperes az ajánlás indokolásában kifejtette, a fogyasztó hat hónapos határidőn belül jelentette be a jótállási igényét, minőségi kifogását. Az egyes tartós fogyasztási cikkekre vonatkozó kötelező jótállásról szóló 151/2003.(IX.22.) Kormányrendelet (a továbbiakban: Rendelet) 1.§ (1) bekezdésében foglalt rendelkezések korlátozásának minősül, ha kizárólag a felperes által megjelölt szakszerviz helyezheti üzembe a terméket, máskülönben a jótállás érvényét veszti. Az alperes álláspontja szerint a szakértelemmel rendelkező más, szakszervizként nem felsorolt vállalkozás általi üzembe helyezés sem veszélyeztetné a jótállásra kötelezett vállalkozás jogait. A Rendelet 1.§ (2) bekezdésére is hivatkozással megállapította, hogy semmis az a megállapodás, amely a Rendeletben foglaltaktól a fogyasztó hátrányára eltér. Mindezekre tekintettel a felperest, a Rendelet alapján terhelő jótállási kötelezettséget megállapította, és a Ptk.305/A. § (2) bekezdésében írt, arra a vélelemre tekintettel, hogy a teljesítés időpontjában a hiba már megvolt, a Ptk. 306.§ (1) bekezdése alapján, a hibás teljesítés esetén a jogosultat a törvényben jelölt sorrendben megillető igények valamelyikének - felperes választása szerinti - kielégítésére hívta fel a felperest.

A felperes keresetlevelében kérte az ajánlás hatályon kívül helyezését. Keresetét a fogyasztóvédelemről szóló 1997. évi CLV. törvény (Fgytv.) 34.§ (3) bekezdés a) pontjára alapította. Állította, az ajánlás nem felel meg a jogszabályoknak és az általánosan elfogadott kereskedelmi gyakorlatnak. A szakszervizzel való üzembe helyezettetés megkövetelésének oka az a veszély, amely a termék speciális működésében rejlik. A felperes hivatkozott arra, hogy a Ptk.248.§ (2) bekezdése értelmében a kötelezettet a jótállás

a jótállási szerződésben, vagy jogszabályban, továbbá a szolgáltatásra vonatkozó reklámban foglalt feltételek szerint terheli. Előadta, éppen egy ilyen feltételt alkalmazott, amikor a szakszerviz általi üzembe helyezettést kikötötte. Vitatta, hogy a fogyasztó hátrányára ezzel eltért a jótállási kötelezettségét előíró Rendeletben foglaltaktól. Az volt a véleménye, hogy a jótállásra kötelezett helyzetét elnehezítené, ha egy nem szakember által végzett üzembe helyezésért is helyt kellene állnia. Az alperesi ajánlást a Ptk. megelőzően említett rendelkezésével ellentétben állónak tartotta.

Az alperes a kereset elutasítását és a felperes perköltségben való marasztalását kérte. Előadta, hogy a keresettel támadott ajánlás meghozatala során az eljárási szabályokat betartotta. Az abban kifejtett jogi álláspontot fenntartotta. Utóbb érvelt azzal is, hogy az ajánlás meghozatalakor az alperes az eljárásra irányuló szabályokat sem tartotta be.

Az elsőfokú bíróság a keresetet elutasította, és kötelezte a felperest a perköltség viselésére.

A felperesnek az ajánlás meghozatalával kapcsolatos eljárási kifogását alaptalannak találta. Az ajánlás tartalmát érdemben vizsgálva megállapította, hogy az alperes helyesen értelmezte és alkalmazta a jogvita eldöntése során irányadó jótállásra vonatkozó jogszabályokat. A bíróság rámutatott: a felek nem vitatták, hogy fogyasztói szerződés jött létre közöttük, a perbeli termék a Rendelet hatálya alá eső tartós fogyasztási cikk.

A bíróság álláspontja szerint a felperest az általa értékesített tartós fogyasztási cikk tekintetében jogszabályon alapuló jótállási kötelezettség terhelte. A felperesi vállalkozás nem volt jogosult a fogyasztó hátrányára e kötelezettség terjedelmét egyoldalúan szűkíteni, annak feltételeit nehezíteni. Hangsúlyozta, bármely, a fogyasztó helyzetét érintő, a Rendeletben szabályozottaktól hátrányosan eltérő rendelkezés semmis, a Rendelet 1. § (2) bekezdése értelmében.

A felperes fellebbezése alapján eljáró másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta. Az ítélet indokolásában kifejtette, az Fgytv.34.§ (4) bekezdése alapján azt vizsgálta, hogy az ajánlás tartalma a jogszabályoknak megfelel-e.

Utalva a Ptk. 306. § (1) bekezdésében foglalt, hibás teljesítés esetén a jogosultat megillető, a jótállás során is érvényesíthető szavatossági igényekre, megállapította, hogy az alperesi ajánlás nem jogszabálysértő, ezért hatályon kívül helyezésének nincs helye.

A másodfokú bíróságnak az volt a jogi álláspontja, nem tartozik a bíróság hatáskörébe az ajánlás indokai megalapozottságának a vizsgálata. A jelen ügyben ezért nincs annak jelentősége, hogy a perbeli fogyasztási cikk szakszerviz általi üzembe helyezettésének az elmulasztása miatt a felperest terhelte-e jótállási kötelezettség.

A felperes felülvizsgálati kérelmében kérte a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését és jogszabályoknak megfelelő új határozat hozatalát. Állította, hogy a támadott másodfokú bírósági határozat a Ptk.248.§-ban foglaltak megsérti.

Kérelmének indoklásában kifejtette: a Ptk. 248.§ (1) bekezdésének, a Rendelet 1.§ (3) bekezdésének és 3.§ (3) bekezdésének értelmében - jogszabályi felhatalmazás alapján - jogosult volt a jótállási igény érvényesítésének feltételéül a perbeli tartós fogyasztási cikk üzembe helyezettetéshez szakszerviz igénybe vételét előírni. Ennek kikötése nem minősülhet a fogyasztó jótállási joga korlátozásának. A jótállás a szavatosságnál szigorúbb kötelezettségvállalás, ily módon a jogbiztonsággal ellentétes lenne, ha olyan személyek magatartásáért kellene felelősséget vállalnia, akikkel nem áll jogviszonyban, akiket nem is ismer. Állította, a vele jogviszonyban nem álló, a fogyasztási cikk üzembe helyezettetésére igénybe vett harmadik személy helyett nem terhelheti jótállási kötelezettség, az ilyen személy igénybe vétele miatt keletkezett többlet költségek viselésére méltánytalan lenne őt kötelezni.

A felperes utalva a Ptk. 248.§ (2) bekezdésében foglaltakra, előadta, hogy az említett jogszabály lehetőséget ad a reklámban feltüntetett feltételek szerinti jótállási kötelezettség vállalásra. A vásárlás helyén felállított táblákkal - ennek megfelelően - tájékoztatta a fogyasztót a szakszerviz általi üzembe helyezettéssel kapcsolatos jótállási feltételről.

Állította azt is, hogy a Rendelet 5.§ (1) bekezdése alapján a forgalmazón kívül, kizárólag a jótállási jegyen megjelölt javítószolgálatokat veheti igénybe a fogyasztó jótállási igénye érvényesítése esetén. Nem minősül ezért egyoldalú korlátozásnak a szakszervizek igénybe vételével kapcsolatos kötelezettség előírása. Álláspontja az volt, mivel a fogyasztó az általa vásárolt fogyasztási cikk üzembe helyezéséhez a szakszerviz szolgálatát elmulasztotta igénybe venni, a jótállási jogosultságát elvesztette. A keresettel támadott ajánlás ezért alaptalanul hívta fel őt a fogyasztó által érvényesített igény teljesítésére.

Az alperes a felülvizsgálati ellenkérelmében a jogerős ítélet hatályban fenntartását kérte. Előadta, a fogyasztó igazolta, hogy a villamossági szakmában jártas vállalkozóval szereltette be a perbeli tűzhelyet. Utalt azonban arra, hogy egy vállalkozó szakmai megítélése nem lehet tárgya a békéltető testületi eljárásnak. Véleménye az volt, a felperes nem kötheti feltételhez a jogszabályon alapuló, a fogyasztót megillető jótállási jog gyakorlását, a jogszabályban előírt jótállási feltételek nem korlátozhatók, azoktól a fogyasztó hátrányára eltérni nem lehet. Utalt az Európai Bizottság 461/2010/EU rendeletére, amelyben - bár más szolgáltatási ágazatra nézve - az került kifejtésre, hogy a szakszerviz szolgáltatásának kötelező igénybevételére vonatkozó

előírás versenyellenes és a fogyasztók megkárosítását eredményező korlátozás. Véleménye az volt, a keresettel támadott alperesi ajánlást minderre figyelemmel jogszabálysértőnek tekinteni nem lehet.

A Kúria, a jogerős ítéletet a felülvizsgálati kérelem keretei között vizsgálta, a Pp. 275. § (2) bekezdése alapján. Megállapította, hogy az, az alábbiakra tekintettel nem jogszabálysértő.

Elsődlegesen abban a kérdésben kellett állást foglalni, hogy a másodfokú bíróság helytállóan értelmezte-e az Fgytv. 34.§ (4) bekezdésében írtakat, s az ajánlás tartalmának a jogszabályok tükrében való vizsgálata csak a békéltető testületnek az Fgytv.18.§ (1) bekezdése, illetve 32.§ b) pontja alapján hozott döntésére, vagy a döntés indokaira is kiterjed-e.

A Kúria álláspontja szerint az Ítéletábrlának az ajánlás hatályon kívül helyezése iránti perben a bíróságot megillető vizsgálati jogkörre vonatkozó szűkítő értelmezése téves, amint azt a felülvizsgálati kérelem is sérelmezi. Az Fgytv. 33.§ (1) bekezdése értelmében az ajánlásnak tartalmaznia kell valamennyi indítványt, a döntés alapjául szolgáló indokokat. A békéltető testület határozatának - az ajánlásnak - a tartalma tehát magában foglalja a döntést és annak indokait is. Az Fgytv.34.§ (4) bekezdése pedig nem a döntés, hanem az ajánlás tartalmának felülvizsgálatára jogosítja fel a bíróságot. (Ez a jogi álláspont tűnik ki egyébként a Kúria Pfv.IV.21.891/2011/4. számú, illetve a Pfv. IV.21.910/2011/6. számú ítéletében foglaltakból is.) Mindebből következően tévedett a másodfokú bíróság a vizsgálati jogkörének terjedelme tekintetében. E tévedése azonban az érdemi döntésére az alábbiak miatt nem hatott ki.

A Kúria a jelen jogvitával érintett tartós fogyasztási cikk jellegére, árában is kifejeződő értékére figyelemmel úgy ítélte, hogy az alperes helytállóan állapította meg az ajánlásának indokolásában, hogy a Rendelet 1.§ (1) bekezdésében foglalt rendelkezések alapján, a forgalmazót terhelő jótállási kötelezettség korlátozásának minősül, ha kizárólag az általa megjelölt szakszerviz helyezheti üzembe a tőle vásárolt terméket, máskülönben a jótállás érvényét veszti. E kikötés a Rendeletben foglaltaktól a fogyasztó hátrányára történő eltérésnek tekintendő, ezért az 1.§ (2) bekezdés értelmében semmis. A fogyasztót megillető jótállás emiatt nem szűnhetett meg arra hivatkozással, hogy az általa vásárolt tűzhely szakszerviz szolgáltatásának igénybevétele nélkül került üzembe helyezésre. A Ptk.305/A. § (2) bekezdésében írt, a hiba teljesítéskori fennállására vonatkozó vélelemre tekintettel, a fogyasztó nem zárható el attól, hogy a Ptk.306.§ (1)

bekezdése szerint a felperessel szemben igényt érvényesítsen, amint azt a keresettel támadott ajánlás is tartalmazza.

A Kúria rámutat arra is: nem vitásan a Rendelet 3.§ (3) bekezdés d) pontja szerint a jótállási jegyen fel kell tüntetni a fogyasztót a jótállás alapján megillető jogokat, azok érvényesíthetőségének határidejét, helyét és feltételeit. Nincs elzárva ezért a jótállásra kötelezett attól, hogy - a fogyasztási cikk jellegadó tulajdonságai, beszerelésének, beüzemelésének nehézsége, bonyolultsága miatt - jótállási kötelezettségét csak az általa megjelölt szakszervizek közreműködésével történt üzembe helyezés esetén vállalja. Az ilyen feltétel (kikötés) azonban nem jelenthet aránytalan terhet a fogyasztóra. Egy egyszerűbben üzembe helyezhető készülék esetén elegendő és megengedett lehet szakember igénybe vételének kikötése, vagy az üzembe helyezéshez használati utasítás adása, és a jótállás vállalásának annak betartásától függővé tétele. A felperes a felülvizsgálati kérelmében a Rendelet 3.§(3) bekezdésének a megsértésére azért hivatkozott alaptalanul, mert a jelen jogvitával érintett tűzhelyre vonatkozóan, nem bizonyította, hogy annak üzembe helyezése egy szakszerviz szolgáltatásának igénybe vételét nélkülözhetetlenné tette.

A Kúria mindezek alapján a jogszabályoknak megfelelő jogerős ítéletet a Pp. 275. § (3) bekezdése alapján hatályában fenntartotta.

Az alperest képviselő jogi képviselő munkadíját a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003.(VIII.22.)IM. rendelet 3.§ (3) és (5) bekezdése, valamint a 4/A.§ (1) bekezdése alapján állapította meg.

Budapest, 2012. október 16.

Dr. Pethőné dr. Kovács Ágnes sk. a tanács elnöke
Dr. Csőke Andrea sk. előadó bíró
Dr. Osztovits András sk. bíró